

gomiec codzienny

Witna
CZWARTEK
6 sierpnia 1942 r.
Nr. 324
Cena w Wilnie 5 fen.

WĘZEŁ KOLEJOWY KROPOTKIN WZIĘTY SZTURMEM

Dwa pociągi pancerne i 24 pociągi transportowe rozbite przez niemieckie samoloty nurkujące. — Włoskie ścigacze zatopiły sowiecki krążownik. — Ciężkie walki w rejonie Rżewa. — Cenne trafienia w ważne wojskowe obiekty w Brighton. — Zwycięskie walki morskie w Kanale

Z Kwatery Głównej Führera, dnia 5 sierpnia.
Naczelne Dowództwo Sił Zbrojnych podaje:

Na wschód od Morza Azowskiego zbliżyły się niemieckie i rumuńskie dywizje szerokim frontem do linii kolejowej Jaisk-Tichoreck. Nieprzyjaciół stawiał tutaj tylko odosobniony opór. Nad rzeką Kuban pewien oddział wojskowy i oddział broni SS osiągnął szturmem po twardej walce ważny węzeł kolejowy Kropotkin. Wskutek tego rzeka została osiągnięta na przeszerzeni nie mniej niż 190 kilometrów szerokości. Na północ od Armawiru udało się zbudować przyczółki mostowe na zachodnim brzegu rzeki Kuban. Liczne kolumny nieprzyjacielskie zostały odcięte i zniszczone wskutek szybkiego natarcia zmotywowanych oddziałów. Lotnictwo nieprzerwanie atakowało cofającego się na Kaukaz nieprzyjaciela i bombardowało nagromadzone podłogi transportowe na torach kolejowych z niszczącym skutkiem. Dwa pociągi pancerne i 24 pociągi transportowe zostały rozbite przez samoloty pikujące.

Włoskie ścigacze zatopiły na Morzu Czarnym sowiecki krążownik o pojemności 6500 ton.

Miedzy rzeką Sal i Donem oddziały bombowców i samolotów bojowych torowały drogę strażom

przednim czołgów dążącym w ataku na wschód. W wielkim łuku Donu bezskutecznie atakowali wczoraj bolszewicy słabymi siłami. W rejonie Rżewa rozszerzyli bolszewicy swoje prowadzone przez oddziały pancerne i piechotę ataki na dalsze odcinki frontu.

Ciężkie walki toczą się nadal. Na północ od miasta załamały się wszystkie ataki oddziałów o nieprzelamaną wolę oporu naszych wojsk i wzorowe współdziałanie wszystkich rodzajów broni. Nad rzeką Wołchow i pod Leningradem załamało się kilka wspomaganych silnym ogniem artyleryjskim nieprzyjacielskich ataków.

Brytyjskie lotnictwo przedsię-

brało ubiegłej nocy słabymi siłami bezplanowe ataki na reńsko-west-falski okręg przemysłowy. W kilku miejscach powstały niewielkie uszkodzenia. Jeden samolot nieprzyjacielski został zestrzelony.

Lekkie niemieckie samoloty bojowe atakowały w dniu wczorajszym cele na angielskim wybrzeżu wschodnim i obrzuciły celnymi bombami ważne obiekty wojskowe miasta Brighton. Poza tym trafiono jedną łódź strażniczą. W nocy na 5 sierpnia lotnictwo obrzuciło bombami obiekty portowe na południowo-zachodnim wybrzeżu Anglii.

W nocy na 6 sierpnia doszło w Kanale do krótkiego starcia między

niemieckimi poławiaczami min i brytyjskimi szybkimi kanonierkami, w przebiegu którego celny strzał artylerii zniżył jedną łódź nieprzyjacielską, dwie dalsze zapalił, a czwartą silnie uszkodził.

W nocy na 4 sierpnia niemieckie ścigacze podczas ataku w Kanale storpedowały trzy parowce o łącznej pojemności 5000 TRB, z których dwa zatęnęły. Zatonienie trzeciego z powodu słabej obrony nie mogło być zauważone.

Gdy Związek Sowiecki zostanie pokonany

GENEWA, (DNB). Gazeta edynburska „Scotsman” powiadamia, że poseł Izby Gmin Horabin w okręgu wyborczym Kornwali Północnej w pewnej mowie m. in. miał powiedzieć, że jeżeli w wojnie obecnej Związek Sowiecki będzie zwyciężony albo utraci swą siłę ofensywną przy wszystkich teraźniejszych niepowodzeniach, jakich doświadcza, wówczas oznacza to nie tylko, że Rosja przegrała tę wojnę, lecz również, że i Wielka Brytania zmuszona jest stanąć na kolana. Jeżeli obecnie nie ma możliwości utworzenia nowego frontu w Europie zachodniej, jakże to będzie wówczas, gdy punkt ciężkości siły wojennej przeciwnika będzie przesunięty na zachód. Wtedy już wcale nie można będzie myśleć

o ofensywie angielskiej, gdyż Wielka Brytania stanie się „drugą Małą Zachodnią”.

O atakach powietrznych brytyjskich na Niemcy, Horabin powiedział, że w żadnej jeszcze wojnie, prowadzonej przez Anglię, nie użyto tak wiele sił produkcyjnych i tak dużo młodych istnień ludzkich dla osiągnięcia tak małych celów. Za pomocą ataków bombowych nie się nie osiągnie, gdyż błędem jest przypuszczenie, że na skutek nich można zniszczyć niemiecką wytwórczość zbrojeniową. Jest prawie zupełnie pewnym, że armie niemieckie nie będą zmuszone wyrzucić się ani jednego czołgu, ani jednej armaty i ani jednej kuli, gdy Wielka Brytania będzie stosowała swe ataki bombowe.

Teraz albo nigdy

GENEWA. Jeden rzut oka na Związek Sowiecki wystarczy, by każdy zrozumiał, w jak śmiertelnym niebezpieczeństwie znajduje się sowiecki sprzymierzeniec — tak twierdzi wojskowy korespondent londyńskiej gazety „Observer” w pewnym artykule, w którym domaga się on od aliantów natychmiastowego działania. Anglia i Stany Zjednoczone przyrzekły przecież — pisze „Observer” — pomoc Związkowi Sowieckiemu. Już 13 miesięcy czekają Sowiety na spełnienie tej obietnicy. W czasie tym Związek Sowiecki zmuszony był ponieść klęski i straty w takich rozmiarach, które daleko przewyższają wszyst-

ko, co normalnie można sobie wyobrazić. Militarne położenie Sowieków jest w najwyższym stopniu poważne. Czas pracuje przeciwko aliantom. Wśród takich okoliczności mówić wciąż jedynie o tym, jak pożądanym byłoby utworzenie drugiego frontu, trzeba nazwać absurdem. Anglia musi się w końcu zdecydować, albowiem pytanie brzmi: teraz albo nigdy. W wypadku gdy Anglia i Stany Zjednoczone będą obecnie nadal zwlekać z dotrzymaniem danego Związkowi Sowieckiemu słowa, to wówczas, twierdzi „Observer”, musi być coś nie w porządku na wysokim stanowisku alianckiego dowództwa wojennego.

Alarmująca sytuacja Sowieców na odcinku południowym

GENEWA, (DNB). Korespondent specjalny dziennika londyńskiego „Sunday Times” w pewnym dłuższym sprawozdaniu m. in. stwierdza, że wojna na Wschodzie obecnie weszła w decydujące stadium. Nie biorąc już zbyt doświadczonego rozkazu Stalina „ani kroku wstecz” oznacza to już i tak bardzo wiele. Praktycznie biorąc pozostają po ostatnich sukcesach niemieckich już tylko bardzo słabe drogi komunikacyjne pomiędzy armiami sowieckimi na Kaukazie a pozostałą republiką sowiecką „ukraińską”. Ta droga komunikacyjna jest Wolga. Lecz żegluga na tej rzece już jest atakowana przez bombowce i sztu-

kasy niemieckie tak, że z Kaukazu już nie dochodzą więcej transporty na północne odcinki frontu sowieckiego.

Jest godne podziwu, jak połączone siły zbrojne potrafiły zgromadzić Niemcy na południu. Jeżeli straty terytorjalne Sowieców wewnątrz łuku Donu same przez się są bardzo dotkliwe, to przekroczenie Donu w rozmaitych miejscach przez Niemców jest dla Związku Sowieckiego katastrofą w najprawdziwszym znaczeniu tego słowa. Sytuacja przedstawia się alarmująco.

Jak twierdzi dalej korespondent, na polityczne położenie Sowieców wskazuje również treść ulotek armii sowieckiej. Ton ich jest z każdym razem coraz bardziej rozpaczliwy. Na przykład w jednej z nich powiedziano: „Każda plęda tej ziemi nigdy nie była dla nas tak droga, jak obecnie, gdy wróg zagraża zabiciem naszych najważniejszych ośrodków żywych. Musicie zrozumieć, że każdy cal utraconej ziemi sowieckiej oznacza wzmocnienie wroga i osłabienie naszej siły obronnej. Jakkolwiek kraj nasz jest olbrzymi,

to jednak armia sowiecka nie może się dalej cofać bez narażenia Związku Sowieckiego na niebezpieczeństwo”. W związku z powyższym zamacza korespondent, że nie są to próżne słowa.

Uwolnienie świata od materializmu i egoistycznego indywidualizmu Anglii i U A

TOKIO, (DNB). Były japoński ambasador we Włoszech, Schiratori, pisze w artykule, zamieszczonym w „Jomuri Shimbun”: Wojna obecna przyniesie uwolnienie świata od materializmu i egoistycznego indywidualizmu Wielkiej Brytanii i Stanów Zjednoczonych. Te obydwa zle czynnik sprawdziły ludzkość w ubiegłych stuleciach z drogi sprawiedliwości. Wojna obecna jest wojną między prawem a bezprawiem. Przeciwnicy wciąż jeszcze snują marzenia o utrzymaniu starego porządku i mówią przy tym pobożnie: „obrona demokracji”.

Następnie chwłosta ambasador angielski - amerykańską agitację i wskazuje przy tym, że obydwa te państwa po pierwszej wojnie światowej nie dotrzymały ani jednego ze swoich wielu wielokrotnych obietnic. W rzeczywistości pierwsza wojna światowa przyniosła jedynie niesprawiedliwość pokoju - wersalskiego i doprowadziła do panowania małej wybranej grupy nad Ligią Narodów w Genewie. Słabe narody były wykorzystywane przez mocniejsze.

Akcja lotnicza japońskiego

TOKIO, (DNB). Lotnictwo japońskie, jak donosi Domei, rozwinęło w ubiegłych dniach wielką akcję w prowincjach Fukien, Czekiang i Hunan. 31 lipca zaatakowały bombowce japońskie Czanngien, stralegiczny punkt na północnym brzegu rzeki Min w prowincji Fukien i zrzuciły bomby na obiekty wojskowe. 1-go sierpnia te same samoloty zaatakowały ponownie Czanngien, przy czym zniszczono pozostałe obiekty wojskowe, które ocalały w dniu poprzednim. Inny zespół samolotów japońskich zaatakował tego samego dnia Lunczuf w południowej części prowincji Czekiang. W nocy na 2 sierpnia bombardowało lotnictwo japońskie obiekty wojskowe w Lingling, ważnym mieście nad rzeką Hsiang na południu prowincji Hunan.

W śmiałym ataku wplaw przez rzekę Jeja

Jekaterynówka zdobyta szturmem. — Lotnictwo kruszy opór sowiecki. — Niszczycielskie bombardowanie kolumn i kolei sowieckich. — Zniszczono 28 bolszewickich samolotów

BERLIN, (DNB). W związku z nowymi zwycięstwami wojsk niemieckich i sprzymierzonych w rejonie na wschód od Morza Azowskiego Naczelne Dowództwo Sił Zbrojnych podaje, co następuje:

Po przeprawieniu się przez dolny Don uderzyły oddziały niemieckie w kształcie wachlarza na południowy zachód, na południe i na wschód. 3 sierpnia złamano opór nieprzyjacielskich straż tylnych i kontynuowano dalej posąg wroga. Naclerajaca w kierunku południowo-zachodnim niemiecka grupa bojowa zdobyła szturmem mimo zaciełej obrony bolszewików miasto Jekaterynówka. Celem dotarcia do tego obiekta ataku, letącego medalek Zatok Jajskiej, rzucili się niemieccy piechurzy w śmiałym ataku wplaw przez rzekę Jeja.

Posuwająca się na południe niemiecka grupa ofensywna odhyla mimo wielkich upałów znaczne marsze pościgowe. Zorganizowana z szybkich oddziałów wojska i oddziałów broni SS przednia grupa ofensywna dotarła 3 sierpnia w kilku miejscach do rzeki Kuban, największej rzeki na północ od Kaukazu. Równocześnie wdarły się wojska niemieckie do Woroszyłowka, miasta mającego znaczenie jako węzeł komunikacyjny i jako centr przemysłu spożywczego, metalowego i włókienniczego. Tutaj doszło do śmiałych walk ulicznych.

które trwały przez całą noc. Po złamaniu ostatniego oporu bolszewików miasto znalazło się 3 sierpnia rano mocno w ręku niemieckim. Samoloty bojowe i szturmowe obrzuciły bombami wszelkiego kalibru uciekające ku podnóżu Kaukazu kolumny nieprzyjacielskie. Podczas tych gwałtownych ataków zniszczono doszczętnie liczne kolumny zmotywowane i składające się z zaprzęgów konnych.

Próby oporu oskrzydłonych i okrążonych sił nieprzyjacielskich zostały stłumione przez niemieckie samoloty niszczycielskie z lotu nur-

kowego. Wielka liczba pojazdów i czołgów została zniszczona i pozostala na drogach odwrotu bolszewików. Dalsze ataki powietrzne skierowane na linię kolejową z Armawiru do Baku spowodowały silne spustoszenia. Wiele pociągów z transportami traflono bombami.

Niemieckie samoloty szturmowe atakowały kilkakrotnie pewne bolszewickie lotnisko polowe. Zdruzgotano na ziemi 12 nieprzyjacielskich samolotów. Wskutek cennej zrzuconych bomb powstały trwałe spustoszenia na boiskach startu i w hangarach.

Naclerajace po przekroczeniu dolnego Donu na wschód oddziały niemieckie i rumuńskie oczyściły dalsze tereny od rozproszonych bolszewickich grup bojowych i kontynuowały dalej swój marsz na wschód. Również i przed tą grupą bojową kruszyło lotnictwo opór nieprzyjaciela.

W czasie walk w powietrzu, jakie rozwinęły się 3 sierpnia ponad poszczególnymi odcinkami południowej części frontu wschodniego, zestrzelili myśliwce niemieckie 16 nieprzyjacielskich samolotów.

Walki w wielkim łuku Donu

Mosty na Donie ponownie zniszczone przez brzoń powietrzną. Na zachód od Stalingradu ciężko uszkodzono 5 dworców kolejowych

BERLIN. W związku z walkami w wielkim łuku Donu w poniedziałek podaje Nacz. Dow. Sił Zbr.: Oddziały pewnej niemieckiej dywizji pancernych podczas oczyszczania brzegów rzeki otoczyły i zniszczyły jeden batalion bolszewicki, przeciwnik przystępował do kontrataków kilkakrotnie w tym obszarze walki. Wszystkie jego wypadki załamały się we wspólnym ogniu piechoty i artylerii i pod bombami niemieckich lotników bojowych.

Bolszewicy ponieśli ogromne straty w tych walkach odparających. Na pewnym odcinku brzoń pancernej zestrzelono 9 nieprzyjacielskich czołgów za pomocą dział przeciwpancernych, zaś 2 samoloty bolszewickie stracono ogniem brzoń piechoty. Również brzoń powietrzna zniszczyła liczne wozy pancerne i przeszło 30 armat. Bombardowano kilkakrotnie z niszczącym skutkiem kolumny nieprzyjacielskie, dążące na front pod Kalamazem.

Podczas ataków powietrznych na mosty przez Don, ustawione pośpiesznie przez nieprzyjaciela, ponownie zniszczono te przejścia przez rzekę na skutek działań niemieckich samolotów pikujących. Dalszym celem niemieckich samolotów bombowych było zwalczanie komunikacji kolejowej na liniach w kierunku południowo-zachodnim od Stalingradu, przy czym celnymi trafieniami bomb ciężko uszkodzono 5 dworców kolejowych.

SPÓR O BERŁO

Kandydatura na generalissimusa

SZTOKHOLM, DNB. Poza kulkami anglo-amerykańskich walk o władzę rozgrywa się w tej chwili niewątpliwie jeden z najbardziej dramatycznych aktów tego wielkiego procesu pochłaniania angielskich pozycji przez imperializm Białego Domu.

W ostatnich czasach poszczególne gazety w Stanach Zjednoczonych rozszerzały wiadomości, według których omawiane zagadnienie wspólnego dowództwa nad wojskami alianckimi wkrótce ma być rozwiązane. Po krótkim przedstawieniu gościnnym, jakie w tej sprawie odegrał Mac Arthur, wymieniono ze strony brytyjskiej nowe nazwiska — oczywiście Brytyjczyków, aż oto w ostatnich dniach zjawili się całkiem konkretne wnioski: a mianowicie, żeby problem, aby wreszcie gorczyliść rozstrzygnąć w sposób prosty i zamianować Roosevelta, tego niepodlegającego dyskusji wodzów w plutokratycznej grze wojennej, najwyższym dowódcą wszystkich wojsk alianckich. „Daily Mirror”, jedna z informacyjnych gazet Roosevelta donosi obecnie, że tego, dla całego prowadzenia wojny bardzo ważnego zwrotu, można już wkrótce oczekiwać. Równocześnie gazeta zawiadomiła o mającej również nastąpić nominacji generała Breretona, obecnego dowódcy wojsk amerykańskich w Afryce Północnej, na komendanta wspólnych wojsk w tym rejonie walki.

Jedno jest pewne, że wiadomości te bardzo nieprzyjemnie dotkną angielskie społeczeństwo, obojętne, czy się je będzie uważało za próbną balonik obciwłego władcy Białego Domu, czy jako usługę przyjaźni ze strony Roosevelta wobec Churchilla, który właśnie w swoim charakterze ministra obrony jako cywil sfinie bywa atakowany i pod względem wewnętrzno-politycznym i ciętliwie dostaje się połamaniu. Jeśli, by obecnie Roosevelta widzieć jako cywila mógł objąć nawet naczelne wspólne dowództwo, to dlaczego więc Churchill nie miałby pozostać dalej ministrem obrony? Mimo jednak tych dyplomatycznych pościągnięć na szachownicy, zagadnienie wspólnego naczelnego dowództwa posiada jednak głębokie uzasadnienie. Angielska i amerykańska ludność dopatruje się jednej i tej samej sytuacji wojennej na korzyść mocarstw Osi, które natychmiast po zawarciu przymierzy militarnych, paktu Stalowego i paktu Trzech pogodziły się o do wspólnej strategii i co do podziału władzy rozkazodawczych, przy czym w żadnym stadium walk nie doszło do żadnych różnic w tym względzie. Tej jasnej linii, która dla mocarstw paktu Trzech jest oczywistym warunkiem całej strategii wojennej, brak do dzisiaj jeszcze całkowicie w obozie przeciwników.

Trzeba przypomnieć sobie, jaką rolę odegrał Churchill w przedstawicielami wojskowości amerykańskiej, gdy Japończycy przystą-

pili do wojny, by przeprowadzić swój plan, zmierzający do uznania Morza Śródziemnego za teatr wojny Nr 1, przeciwko poglądom Amerykanów, którzy chcieli najpierw pobić Japonię i utrzymać w swym ręku ważne źródła surowców wojennych w Azji. Jak w tym wypadku tak było zawsze w ciągu tej wojny, aż do planów urządzenia drugiego frontu.

Głębsza przyczyna tego nie daje się z pewnością dłużej utrzymać stanu dla strategii plutokratycznej tej wojny. Po stronie mocarstw Osi nie było od początku żadnych sprzeczności interesów, ponieważ zarówno Niemcy, jak Włochy i Japonia miały utrwalić i rozszerzyć swoje cele wojenne nie w dalekich, z krajem macierzystym niezwiązanych przestrzeniach, lecz musiały walczyć prowadzić, żeby się tak wyrazić, z miejscami w bezpośrednim sąsiedztwie. Plutokracje natomiast stały przed koniecznością bronić nie posiadłości rozsianych po całym świecie a do tego jeszcze zbyt często same między sobą konkurowały. Jest rzeczą, że punkt ciężkości prowadzenia wojny przez Ame-

rykę leży w obronie jej linii życiowych na Pacyfiku i na Atlantyku, podczas gdy Anglia imperium swoje widzi na Bliskim i Środkowym Wschodzie, jako na pomoście ku Indiom, jak również w ubezpieczeniu dróg morskich do tego serca imperium. Z tych zasadniczych różnic rodzą się oczywiście również sprzeczności w wielkich planach wojennych. Zgoda panuje jedynie w tych kwestiach, które oznaczają środki do tego celu, np. walka z brakiem tonażu, wzmożenie produkcji, dalsze podtrzymanie oporu socjalistycznego dla związania wielkich sił mocarstw Osi i Inne. Lecz nawet i w tym zakresie nie posunęło się jeszcze do działań poza wspólne plany do wspólnej produkcyjnej pracy, jak to wynika z niedawnymi enuncjacjami ministra produkcji Lyttona i wiecznych uskarżań się Molotowa.

Stąd też zagadnienie wspólnego dowództwa wykracza daleko poza ramy problemu organizacyjnego i stało się w ogóle zagadnieniem angielsko-amerykańskich celów wojennych. Jeśli by co do tego była zgoda, to kwestię osoby można by załatwić w jednym momencie. W

tych zakresie jednak opublikowano dotychczas jedynie serie frazesów, zaczynając od uzasadnień rozmaitych wypowiedzi wojny aż do Karty Atlantycznej i „zasadniczych” mów Roosevelta i Churchilla. Przemyśle pomiedzy Stanami Zjednoczonymi a Anglią jest jedynie przymierzem rycerzy rabusiów, którzy chcą bronić dotychczasowego swego łupu a nadto zdobyć jeszcze nową, podczas gdy mocarstwa Osi łączą nierozdzielne więzy uwarunkowane przez wszystkie życiowo ważne narodowe problemy. Stąd ta ciągła walka za kulami o wspólne naczelnictwo dowództwa, ponieważ obydwie strony zdają sobie sprawę, że stanowisko to jest równoznaczne z domniemanym podziałem późniejszych łupów.

W tym sensie berło w tym sporze należy się w każdym razie Rooseveltovi, który już dowiódł, że w anglo-amerykańskim sporze o władzę jest on daleko silniejszy. Czy dojdzie do tego, możemy w każdym razie zacząć. Dla Niemców nie byłoby to niczym innym, jak tylko ciekawym bluffem teatralnym, który dla dalszego przebiegu wojny nie miałby znaczenia.

Mackenzie King wymyśla opozycję

SZTOKHOLM, DNB. Podczas dyskusji na temat wystąpienia w grudniu ub. roku kanadyjskich wojsk do Hongkongu, doszło w kanadyjskiej Izbie gnia do gwałtownego zerwania między premierem Mackenzie Kingiem a konserwatystami, będącymi w opozycji. Jeden z kanadyjskich oddziałów wojskowych musiał w Hongkongu trzymać straconą pozycję i ponosił przy tym niezwykle ciężkie i krwawe straty, choć, jak się okazało później, twierdzą nie można było bronić ze względu na zdecydowane uderzenie Japończyków. W Kanadzie obowiązuje i dziś jeszcze ustawa zabraniająca wycia kanadyjskich wojsk poza granicami kraju, o ile nie udają się jako ochotnicy zagranicę, jak to ma miejsce z żołnierzami kanadyjskiego korpusu ekspedycyjnego na wyspach brytyjskich. Wobec konieczności śpiesznego wysłania Kanadyjczyków do Hongkongu, zwrócono uwagę na ustawę tylko pod względem formalnym. Premier Mackenzie King bronił się wówczas, że z łatwością zamie opór opozycji przeciwko zmianie ustawy dotyczącej spraw wojskowych jeśli się odwoła do głosowania narodu. Jednakże wewnętrzno-polityczne przeciwieństwa w Kanadzie zastrzeżyły się podczas kampanii poprzedzającej głosowanie tak dalece, że najliczniejsza grupa opozycyjna, składająca się z posłów pochodzenia francuskiego, nie zawahała się dołożyć się przywrócić temu, co poprzedzało wysłanie wojsk do Hongkongu.

Jeden z konserwatywnych posłów zażądał, by Mackenzie King

poadał do publicznej władomości korespondencję w tej sprawie z reprezentantem Korony. Miał także wiadomości o liście, pisanym w tej samej sprawie przez pułkownika George'a Drewesa i domagał się odczytania listu. Mackenzie King stracił ponownie nad sobą. Zapomniał się tak dalece, że nazwał opozycjonistów „durkami”, i nie ustąpił, choć Izba zażądała, aby albo wyrażenie to cofnął albo zaszedł z trybuny. Po przerwie przywódca partii opozycyjnej domagał się od Kinga natychmiastowego cofnięcia wyrażenia. Premier odpowiedział, że zasłużył na takie określenie, co naturalnie nie wpłynęło na uspokojenie wzburzenia. Podczas debaty kanadyjski minister obrony Ralston zakomunikował, iż zorganizowano batalion kanadyjskich spadochroniarzy, którzy mają być do szkoleni przez instruktorów uczęszczających na specjalne kursy w Stanach Zjednoczonych. Jest to zgodne z umową o współpracy lotnictwa kanadyjskiego z północno-amerykańskim; także i ta umowa była krytykowana w kanadyjskich sferach parlamentarnych.

Opozycja odnosi się z niechęcią nie tylko do prób rady zmiany ustawy dotyczącej spraw wojskowych; od dawna w sferach gospodarczych krytykuje się także gospodarczą politykę Mackenzie Kinga oraz jego kolegów — ministrów. Kanadzie grozi tak samo jak Stanom Zjednoczonym inflacja, a rząd aż do tej pory nie potrafił się zdobyć na zastosowanie energicznych środków zaradczych. Nerazie wydano zarządzenie ograniczające zawieranie umów dotyczących spłat na raty, albowiem Kanadyjczycy dobrze zarabiali z powodu sprzyjającej koniunktury wojennej. W Kanadzie można obecnie nabywać towary spożywcze na spłatę ratami jedynie pod warunkiem zapłacenia gotówką z góry jednej trzeciej należności. Przy kupnie mebli trzeba zapłacić z góry co najmniej 20 proc. należności — dotychczas tylko 10 proc. Na warunkach spłacania ratami, które obowiązywały dawniej, można kupować tylko te wyroby przemysłowe oraz maszyny rolnicze, których produkcja przyczynia się do wzrostu wytwórczości.

Sukcesy w okręgu kubańskim

BERLIN. Zdobyć miast Woroszyłowska i Jekatarinowki jak również osiągnąć rzeki Kubań w kilku miejscach stanowi główny temat stołecznej prasy Rzeszy z 5 sierpnia. „Völkischer Beobachter” zwraca uwagę swoich czytelników na to, że nadzwyczaj szybko zdoby-

cie Woroszyłowska jest pod wielu względami pełne znaczenia, a mianowicie po pierwsze, ponieważ miasto leży już na południowy wschód od środka rzeki Kubań, którą nieprzyjaciel niewątpliwie przewidział jako główną linię oporu w okręgu kubańskim i po drugie ponieważ Woroszyłowska jako jedno z najbardziej znacznych miast przemysłowych okręgu kubańskiego posiada obok fabryk budowy maszyn i przeróbki metali przede wszystkim fabryki spożywcze i tkackie do przetwarzania produktów tego bogatego w zboże i hodowlę bydła okręgu.

„Berliner Börsenzeitung” podkreśla przede wszystkim wyczyny walczących w okręgu kubańskim wojsk niemieckich i sprzymierzonych. „Osiągnięcia te — pisze gazeta — są niezwykle wielkie”. Nie tylko szybkie oddziały, lecz również i dywizje piechoty musiały dokonać ogromnych marszów, a walki pościgowe odbywają się obecnie w gorącej porze roku, co specjalnie utrudza żołnierzy.

Londyńskie zarządzenia podyktowane obawą:

Brityjscy satrapi odbierają Hindusom administrację w Bombaju. Obawa przed rozruchami w czasie obrad partii kongresu

BERLIN. Pozostająca pod nadzorem angielskim rozgłoszono w Delhi ogłasza wiadomość, że władze brytyjskie w Indiach „przejęciowo” na przeciąg 4 miesięcy” przejęły administrację milionowego miasta Bombaju. Według wszelkiego prawdopodobieństwa brytyjski wicekról i jego rada obawiają się, że podczas mającej się odbyć konferencji partii kongresu może dojść do

Skuteczne ataki dzienne i nocne na ważne obiekty wojenne na wyspie brytyjskiej

Bomby zrzucono na wyznaczone obiekty z niedużej wysokości

BERLIN. (DNB). W związku z atakami niemieckich samolotów bojowych na Wielką Brytanię, przeprowadzonymi w niedzielę w nocy na poniedziałek donosi dodatkowo Naczelne Dowództwo Sił Zbrojnych: W niedzielę przed południem niemieckie samoloty bojowe zaatakowały ważne obiekty wojenne w środkowej i północnej Anglii. Bomby ciężkiego kalibru eksplodowały w Stadijork, który leży na północy wyspy brytyjskiej nad rzeką Ouse. Również urządzenia komunikacyjne na wschodnim wybrzeżu Anglii były skutecznie obrzucone bombami. Na pewnym dworcu kolejowym na południowy zachód od Norwiche zaobserwowano wiele uderzeń bomb, które wywołały spustoszenia w ogrzewalnicach lokomotyw i urządzeniach torowych.

W nocy na poniedziałek kontynuowało lotnictwo niemieckie swoje ataki na wyspę brytyjską. Samoloty bojowe zaatakowały kilka falami z niewielkich wysokości, zrzucając swoje bomby na gospodarcze zakłady w Bedford w środkowej Anglii. Po eksplozjach powstały w trafionych bombami obiektach liczne większe pożary.

W tym samym czasie skierowano atak na Młotiska i stanowiska artylerii przeciwlotniczej i reflektorów w tym mieście. Inne niemieckie samoloty bojowe obrzucały w nocy na poniedziałek urządzenia portowe w Norwich i Great-Yarmouth. W dwóch innych miastach na wschodnim wybrzeżu Anglii zauważono wiele pożarów po zrzuconiu bomb.

Nowy szef burmańskiej administracji centralnej o współpracy z Japonią

TOKIO. (DNB). Szef nowej centralnej administracji burmańskiej Maung oświadczył w rozmowie z rangunskim przedstawicielem gazety „Tokio Nitschi Nitschi”, że uważa za swoje najważniejsze zadanie w szczerej współpracy z Japonią zwycięsko zakończyć wojnę

i współdziałać przy organizacji wielkoazjatyckiej strefy dobrobytu. Hindusi winni brać przykład z niego i również zrzucić jarzmo brytyjskie. W dziele tym mogą oni być pewni poparcia wszystkich Burmańczyków.

Krótkie wiadomości

Według wiadomości z Waszyngtonu admirał Leahy zamierza usunąć kilku admirałów oraz przeprowadzić szereg zmian personalnych, które mają umożliwić awans wyższym oficerom znającym się nieco na wojnie powietrznej.

W Stanach Zjednoczonych rozpoczęła się nowa „kampania zbierania starego materiału”. Roosevelt podkreślił, iż jest obowiązkiem każdego obywatela kraju wziąć w niej udział.

W artykule wstępnym, opublikowanym przez „New York Post”, autor domaga się, by zagadnienie anglo-indyjskie zostało postawione jako zagadnienie dotyczące wszystkich zjednoczonych narodów anglosaskich i Indii.

Według danych amerykańskich codzienne wydatki wojenne Stanów

Zjednoczonych wynoszą 160 milionów dolarów. Do chwili obecnej Stany Zjednoczone wydały na wojnę 35 miliardów dolarów.

Wobec straty w ostatnich sześciu miesiącach 163 tankowców o pojemność 1,325,000 ton r. br., północno-amerykańska żegluga straciła o 100,000 ton tankowców więcej, niż wybudowały wszystkie stocznie Stanów Zjednoczonych w 1935. Poniesiona przez Amerykę strata tankowców do chwili obecnej wynosi połowę ogólnego tonażu statków cystern, jakim dysponowała przed przystąpieniem do wojny.

Czasopismo północno-amerykańskie „Looke” przyznaje, że tubylcza ludność na zajętych obszarach w Azji Wschodniej czynnie popiera Japończyków. Japońskie hasło „Azja dla Azjatów” zrobiło swoje, i Anglo-Amerykanie powinni sobie jasno uświadomić, że restytucja ich państwa kolonialnego jest niemożliwa.

Prezes Związku angielskich klubów konserwatywnych, Earl of Clamvillian, w przemówieniu wygłoszonym w Manchesterze oświadczył: teraźniejsza wojna udowodniła, że demokracje nie są w stanie prowadzić skutecznej wojny z dyktaturami.

W przemówieniu wygłoszonym w niedzielę zapowiedział Crapps zaostrożenie ustosunkowania się Brytyjczyków do Hindusów.

Brytyjsko-bolszewickie zbratanie się znalazło znowu swój wyraz na przyjęciu u generalnego sekretarza komunistycznej partii w Syrii i Libanie; w obecności urzędowych brytyjskich osobistości sekretarz wystąpił z komunistycznymi żądaniami odnośnie Syrii, a biorący w przyjęciu udział Brytyjczycy nie zareagowali na nie.

Według wiadomości z Kairu w ciągu ostatnich czterech tygodni zostało do ośmiwiego obozu koncentracyjnego w Tor na półwyspie Synaj 1,400 Egipcjan.

W Australii przyjmując z wielkim niepokojem wiadomości o rozpoczęciu nowej akcji Japończyków na Nowej Gwinei.

Współpraca Japonii z Mongolią

SZANGHAI, DNB. Jednostki japońskiej armii podczas akcji rozpoczętej 24 lipca na północny wschód od Kalganu w Wewnętrznej Mongolii, zniszczyły oddział chińskich komunistów, składający się z 1,500 żołnierzy. Po powrocie z podróży inspekcyjnej po Wewnętrznej Mongolii oświadczył generał Hata, że Mongolia wybitnie się przyczynia do wprowadzenia nowego ładu a naród mongolski chętnie współpracuje z władzami japońskimi. Jakość i dyscyplina wojsk wewnętrzno-mongolskich znacznie się polepszyła. Aczkolwiek w Wewnętrznej Mongolii znajduje się tylko niewielka liczba wojsk japońskich, czują się zupełnie pewnie i pracują razem z Mongolami nad utrzymaniem porządku i porządku.

Prasa szanghajska szeroko komentuje ostatnie przemówienie premiera Tojo. „Shin Szun Pao” umieszcza treść przemówienia w pięć punktów: 1. Tojo podkreślił, że Japonia jest zdecydowana zlikwidować rząd czungkingi i popierać rząd nankijski; 2. Dał przegląd działań, które doprowadziły do zlikwidowania angielskich i amerykańskich wpływów oraz pozytywnych osiągnięć mających na celu ustalenie nowego ładu w Azji Wschodniej; 3. Podkreślił, że Japonia pomaga Indom w ich walce o niezawisłość kraju i wezwał władze australijskie do opamiętania się; 4. Dał wyraz swemu zadowoleniu ze ścisłej współpracy Japonii z Niemcami i Włochami oraz z najnowszymi sukcesami; 5. Położył nacisk na zna-

czenie i ważność wejścia w życie podstawowych zasad, jakimi się kieruje Japonia w swoich działaniach.

„Taifuku Szimpo” zaznacza, że narodowi japońskiemu dodał otuchy fakt, iż szef rządu japońskiego jeszcze raz dał dobitny wyraz swemu głębokiemu przekonaniu, iż zostaną zrealizowane wojskowe i konstruktywne plany Japonii, która jest zdecydowana usunąć panowanie Anglii i Ameryki w Indiach oraz w Australii. Dziennik dodaje, że wojna rozgorzała na całym świecie. Mocarstwa Osi zapewniły sobie już ogromną przewagę, która pozwala im na zwycięskie zakończenie wojny.

H. Tichy.

Katastrofálny brak tonazu przeciwników

„Zrezygnujcie z pół kromki chleba i oszczędzajcie tonaż!” Tak radziła w marcu b. roku londyńska gazeta „Daily Express” swoim czytelnikom. Dziś trzeba by może zrezygnować z dwóch całych kromek chleba, gdyby chcieli oszczędzać tonaż ze zbożem na chleb dla Anglii. Albowiem wzrastające straty tonażu na wszystkich morzach świata, które są trzymane w tajemnicy przed publicznością angielską i północno-amerykańską, spowodowały katastrofálny brak tonażu brytyjskiego; także Ameryka jest wobec niego bezradna.

Czynnikami, który musi być uwzględniony przy stratach żegludze przeciwnika przez niemieckie łodzie podwodne, broń powietrzną i artylerię nadbrzeżną, a więc przez torpedy, bomby i pociski, są liczne statki, wprawdzie z tych czy owych względów nie zatopione, ale ciężko uszkodzone, a które z trudem dobiegły do któregoś z portów. Statki te przez dłuższy czas nie będą mogły być wykorzystane do transportów.

Jak wielką musi być ich liczba, można wywnioskować z poniższej urzędowej notatki londyńskiego dziennika „Daily Mail”, który 21 maja 1918 pisał:

„W ostatnich miesiącach (1918) angielskie doki wyremontowały 5,307 statków o ogólnej pojemności ponad 16 milionów ton”.

Jedli już w 1918, gdy nasilenie

akcji niemieckich łodzi podwodnych było mniejsze niż obecnie a akcja lotnictwa niezwykle niska, straty były tak wielkie, to co dopiero obecnie! Nadto dziś możliwości remontowania statków w angielskich dokach pogorszyły się o tyle, że są zagrożone przez niemieckie naloty, które działają przemysłu angielskiego, dostarczającego dla doków maszyn i aparatów do remontu statków. Oprócz tego uszkodzone statki muszą stać całymi miesiącami przed dokami, zanim można przystąpić do ich remontu, albowiem doki nie mogą intensywnie pracować z powodu braku fachowych robotników. Jak wielką musi być i na tym

odejunku opresja w angielskich dokach dziś, można wywnioskować z faktu, że już w połowie marca 1918 ówczesny pierwszy lord admiralacji i minister komunikacji sir Eric Geddes w Izbie Gmin był zmuszony złożyć oświadczenie: „Ludzie, którzy obecnie można dysponować przy remoncie statków, mogą zbudować w ciągu roku najwyżej 1,2 miliona nowego tonażu”.

Churchill więc, iż najlepiej uczyni, jeśli nie nie powie nie tylko o liczbie zatopionych statków, ale szczególnie o liczbie statków uszkodzonych, albowiem Brytyjczycy są wrażliwi na wszystkie sprawy dotyczące żegludgi. Niedługo i Brytyj-

czy oraz Amerykanie dowiedzą się prawdy, ale wtedy nie zaważy już ona na niczym.

SZTOKHOLM, (DNB). Pod naciskiem działalności niemieckich łodzi podwodnych musiano w Stanach Zjednoczonych ponownie ograniczyć listę towarów i produktów importowanych, których zresztą uprzywilejowanie, ze względu na ich potrzebę, jest uznane. Poza tym ma się zlecić krajom neutralnym, które zdecydowały się dostarczać określonych towarów, by do transportu używały własnych parowców, ponieważ tonaż północno-amerykański jest zbyt szczupły. Również i z tych zarządzeń można poznać, jak silnie odbija się zatapianie okrętów na życie gospodarczym Stanów Zjednoczonych.

SZTOKHOLM, (DNB). Skuteczna działalność niemieckich łodzi podwodnych coraz bardziej odbija się ujemnie na zaopatrywaniu Stanów Zjednoczonych w cukier. Ponieważ wytwórczość krajowa może pokryć zaledwie 30 proc. zużycia cukru Stanów Zjednoczonych, reszta musi być pokryta z planów Kuby, Portoryko, Peru i Filipin. Lecz napotyka to na jaknajwiększe trudności, wobec coraz to ostrzejszego braku tonażu, a Filipiny w ogóle odpadają.

Wskutek powyższego wytwarza się konieczność dalszego obniżenia norm cukru już w najbliższym czasie.

10,000 ton wobec 40 milionów ton

SZTOKHOLM, DNB. Jak donosi „Dagens Nyheter”, pewne „objektywne” sprawozdanie londyńskie, omawia sprawę niebezpieczeństw, grożących aliantom wobec obecnej sytuacji wojennej na rosyjskim teatrze wojny. W Londynie uważają, że należy mieć na względzie okoliczność, że ludność Rosji nie jest niewyczerpana. Nie jest wykluczone dalsze osłabienie rosyjskiej siły bojowej. Wobec ostrzegły niebezpieczeństwa, grożącego utratą okręgu Kubańskiego, znajduje się Związek Sowiecki wobec wysoce krytycznych problemów żywienia na rok 1943. Rosja nie mogła ewakuo-

wać składów węgla, rudy żelaznej i innych surowców.

W najlepszym wypadku może Związek Sowiecki produkować obecnie 10,000 ton żelaza surowego i stali rocznie w stosunku do 40 milionów ton, jakimi rozporządza Niemcy. Pozatym spadła wytwórczość ważnych gałęzi przemysłu. Wszystkie te objawy dowodzą potrzeby zwiększenia przywozu. Lecz z drugiej strony karawany statków transportowych amerykańskich i angielskich do Archangielska i Murmańska bezwzględnie poniosły wielkie straty wskutek działalności niemieckich łodzi podwodnych i samolotów.

KUBAŃ

Ważny okręg przemysłowo-rolniczy Związku Sowieckiego

BERLIN, (DNB). Od niedawna wspominamy w komunikatach Nacz. Dow. Sił Zbroj. Okręg Kubański, jak dowiaduje się DNB, stanowi jeden z najważniejszych i najżyźniejszych obwodów uprawy pszenicy Związku Sowieckiego. Zajmuje on zachodnią część północnego Kaukazu i graniczy z Morzem Czarnym i Azowskim.

Warunki klimatyczne wewnątrz okręgu są różne. Klimat mniejszości północnych jest wilgotny i znacznych opadach i łagodnych zimach. Na tej szerokości np. w styczniu dojrzewa kapusta i pomidory. W wielkich ogrodach i par-

kach rosną obok kapusty rośliny podzwrotnikowe. Jednak temperatura pozostałej części okręgu jest znacznie niższa.

Kraj nad rzeką Kubań i Morzem Azowskim pokryty jest nadzwyczaj urodzajnym czarnoziemem. Poza pszenicą, zajmującą olbrzymie przestrzenie, uprawiane są tutaj słoneczniki, tytoń, a w ostatnich czasach również bawełna.

Odpowiedni klimat i urodzajność ziemi umożliwiają rozwój ogrodnictwa na szeroka skalę oraz uprawę winogron i melonów. Hodowla bydła w Okręgu Kubańskim jest bardzo rozwinięta, jak na sto-

sunkt sowieckie. Najważniejszymi surowcami ziemnymi Okręgu Kubańskiego jest ropa naftowa, gazy palne ziemne, ruda żelazna i margle cementowe. Rozwinięty jest, obok eksploatacji ropy ziemnej i jej przeróbki, przede wszystkim przemysł żywnościowy i cementowy, jak również przemysł metalurgiczny i obróbka drewna.

Wobec powyższego zupełnie zajęcie tego okręgu będzie oznaczać dla Sowieców przede wszystkim utratę ważnego obwodu z zapasami środków żywnościowych i niektórych surowców, mających wpływ na przebieg wojny.

Odciecie głównej linii kolejowej na Kaukaz

Znaczenie odcinka kolejowego Noworosijsk — Stalingrad

BERLIN, (DNB). Z zajęciem stacji Proletarskaja, jak podaje sprawozdanie Dow. Nacz. Sił Zbrojnych, zostało przerwane ostatnie wielkie połączenie kolejowe Związku Sowieckiego z Kaukazem. Znaczenie tej kolei polega na tym, że po niej dostarczane są najważniejsze materiały gospodarcze Kaukazu zachodniego do pozostałych części Związku Sowieckiego.

Linia kolejowa Noworosijsk — Stalingrad, ogólnej długości 650 km dzieli się na 4 odcinki, a mianowicie: Stalingrad — Sarepta, Sarepta — Tichoreckaja, Tichoreckaja — Krasnodar i Krasnodar — Noworosijsk. Linia do Sarepty już od dłuższego czasu jest poszerzona na dwutorową. Rozszerzenie odcinka od Sarepty do Tichoreckiej zostało ukończono w ostatnich czasach. W Tichoreckiej kolei przecina ważną linię kolei głównej z Baku do Rostowa.

Rozszerzona linia z Tichoreckiej do Stalingradu miała przejąć część masowych transportów kolei żelaznej z Baku do Rostowa. Transporty nieprzeznaczone dla okręgów Donieckiego i Moskiewskiego, miały być weksłowane w Tichoreckiej dla przewożenia kruszcu linia przez Stalingrad.

Linia kolejowa Noworosijsk — Stalingrad przewożono przede wszystkim ropę naftową, cement, zboże i materiały budowlane. Przerwanie więc tego połączenia kolejowego posiada wielkie znaczenie dla

całej gospodarki Związku Sowieckiego. Obecnie bolszewicy są w znacznym stopniu odcięci od ropy z Kaukazu, przynajmniej od jej transportów, dostarczanych koleją.

Żegluga na Woltze, zapomocą której również odbywają się regularne transporty ropy, znajduje się już pod silnym działaniem ataków samolotów niemieckich.

Izba Gmin musiała się zgodzić

SZTOKHOLM. Ustawa o własnym sądownictwie Stanów Zjednoczonych w Wielkiej Brytanii spotkała się — jak już donoszono — z bardzo ostrą krytyką i określana

była jako „całkowita kapitulacja” i „dyktat waszyngtoński”. W końcu jednak, jak tego należało się spodziewać, została jednak przyjęta przez parlament brytyjski.

Zaostrzenie cenzury w USA

GENEWA, (DNB). „Daily Express” donosi, że Amerykanie zastrzyli swoją cenzurę prasową w stosunku do Anglików. Najwyższe zarządzenia, pisze gazeta, odnoszą się również do gazet i czasopism wysyłanych do Anglii. Sierpniowy a. p. zeszyt znanego amerykańskiego

go miesięcznika „Fortuna” przybył do Anglii mocno okaleczony. Władze amerykańskie wycięły z zeszytu osiem stron, a na innych stronach zamazały artykuły. „Daily Express” zapytuje, dlaczego Stany Zjednoczone uważają tak postępowanie wobec Anglii za potrzebne.

Aresztowania w Iraku i Syrii

MEDIOLAN, (DNB). Według doniesienia ze Stambułu dziennika „Popolo d'Italia”, aresztowano w Bagdadzie wielu perskich urzędników rządowych i miejskich, osób wolnych zawodów i ludzi zasłużonych i zesłano do obozu koncentracyjnego. Zarzucają im sabotaż, propagandę antyangielską, jak również rozdzielanie broni i amunicji rozmaitym plemionom, prowadzącym wojnę partyzancką przeciwko garnizonom i transportom brytyjskim na pustyni.

Również, jak podaje ze Smirny „Popolo d'Italia” nastąpiły w Syrii liczne aresztowania tamtejszych nacjonalistów na rozkaz nadkomisarza brytyjskiego, żyda Pearsa. Skazano na śmierć 3 studentów i pewnego profesora z Aleppo za rzekome „zamachy na bezpieczeństwo państwa”.

Lichwiarze grasują

SZTOKHOLM, (DNB). Wiadomość agencji Reutersa z Canberra przynajmniej, że rząd australijski jest bezsilny wobec lichwiarzy wojennych. Milanowicki Reuter podaje, jakoby prezes ministrów Curtin w poniedziałek na posiedzeniu plenarnym gabinetu australijskiego miał powiadomić, że wskutek „nieprzewidywalnych trudności” przy wprowadzeniu w czyn walejskiego rządu w kierunku ograniczenia zysków, projekty rządowe trzeba poniechać. Dla uspokojenia opinii dodał Curtin, iż rząd nie zaleca niezbędnych kroków dla ustalenia, że nie pobiera się „żadnych nadzwyczajnych zysków”.

Chcesz mieć światło elektryczne — oszczędzaj je!

Podziękowanie

Wszystkim tym, którzy wzięli udział w ostatniej posłudze dla naszej najukochańszej Córci i Siostry, zmarłej przedwcześnie w wieku lat 18

† Haliny Sandowiczówny

s. p.

składamy z głębi serca płynące „Bóg zapłać”. Msza żałobna za duszę Zmarłej odbędzie się w kościele po-Bernardyńskim w dniu 6.VIII b. r. o godz. 8 rano. O czym zawiadamia wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych pogrążona w nieutulonym żalu

Rodzina.

† s. p.

Henryk Szczurba

dziennikarz

zginął śmiercią tragiczną w wieku lat 38 w dniu 17. VII r. b. k. Lidy i został pochowany w Lidzie w dniu 20 lipca r. b. O czym zawiadamiają krewnych, przyjaciół i znajomych pogrążeni w głębokim żalu

Żona i Syn

Z dnia

6

SIERPIEŃ

CZWARTEK

Przemienienie Pańskie

Wschód słońca 4.36

Zachód słońca 20.13

— REORGANIZACJA PRACY W WILEŃSKIM URZĘDZIE METRYCZNYM. Dzięki reorganizacji pracy w miejskim urzędzie metrycznym, udało się znacznie przyspieszyć wydawanie metryk.

W związku z tym osoby, których termin otrzymania metryki wyznaczony był na sierpień, po odbiorze metryk wyznaczonych na wrzesień można zgłaszać się od 20 sierpnia. O terminach późniejszych wydawania metryk nastąpi osobne zawiadomienie.

Jednocześnie przypominamy godzinę urzędowania miejskiego urzędu metrycznego: poniedziałek, środa i czwartki od 8 do 14, wtorki i piątki od 12 do 15, oraz w soboty od 8 do 11.

Opłata za metrykę wynosi 50 fenigów.

— REMONT CUKIERNI. Przystąpiono do gruntownych remontów cukierni wileńskich. Odremontowano już i oddawiono cukniernię Sziralla przy ulicy Wileckiej, obecnie dokonuje się remontu cukierni Rudnickiego przy ul. Gedyminia.

Należy przypaść, że remonty te są bardzo na czasie, gdyż wygląd i stan cukierni wileńskich pozostawiał wiele do życzenia.

Należy również z uznamem powitać przywrócenie starego zwyczaju zaopatrywania cukierni w czasopiśmie i ilustracje.

— O WIĘCEJ CZYSTOŚCI. Jak się okazało, urzędnicy stosunkowo niedawno „Tydzień czystości” okazał się dla Wilna okresem przykrótkim.

Świadczy o tym zarówno wygląd samego miasta, jak i stan sanitarny przedsiębiorstw gastronomicznych, fryzjerskich i innych zakładów użyteczności publicznej.

Samo miasto, ulice, place publiczne, skwery, znacznie ostatnio zyskały na czystości i wyglądzie, czego nie można powiedzieć o podwórzach i klatkach schodowych, które po dawnemu są pokryte słasym brudem. Szczególnie wyróżnia się pod tym względem kamienica przy ul. Małulewicza (d. Biskupiej) Nr. 4. Raz to tym bardziej, że dzieje się to w samym centrum miasta.

Nie lepiej pod tym względem prezentują się zakłady użyteczności publicznej i jadłodajnie. Pewien pomysły stółownik „Valgisa” koło nóżki stołu umieścił 1 fenig. Co dziwnie zaglądał do swego schowka, pewnie, że kiedyś przeciwko zostanie zmierzony ze swego miejsca. „Symbol czystości” przeleżał jednak na tym samym miejscu równo tydzień.

Często nawołujemy do oszczędzania wody. W tym jednak wypadku należy od zasady odstąpić i nawoływać administratorów domów i kierowników przedsiębiorstw, by zaczęli jej używać możliwie więcej dla usunięcia panujących brudów w podległych im instytucjach.

— Z RUCHU POPULACYJNEGO. Przez miesiąc lipiec na terenie m. Wilna zarejestrowano 303 narodziny, 197 wypadków śmierci i 105 małżeństw. Podkreślić należy znaczną nadwyżkę urodzin nad liczbą wypadków śmierci.

— RUTY BĘDĄ SPRZEDAWĄC JARZYN. Zwracamy uwagę wszystkich mieszkańców miasta na ogłoszenie dyrektora „Ruty” o zorganizowaniu sprzedaży jarzyn i owoców po cenach państwowych

W szeregu sklepach rejonowych. Przejście przez „Rutę” tej ważnej dziedziny aprowizacji ludności ma na celu zapobieżenie pokątnemu handlowi warzywami po cenach spekulacyjnych i zaopatrzenia ogólnej ludności na zasadach sprawiedliwego przydziału z pominięciem nieuczciwych pośredników. Udostępniający w ten sposób mieszkańcom wszystkich dzielnic Wilna nabycie warzyw w sąsiadko położonym rejonowym sklepie spożywczym, władze będą jednocześnie ze wzmożoną surowością śledzić nie tylko pokątnych sprzedawców, ale i ich klientów. Jeszcze raz więc przestrzegamy wszystkich zainteresowanych, że do handlu jarzynami uprawnione są tylko i wyłącznie „Sodyby” i wyszczególnione w ogłoszeniu „Ruty” sklepy rejonowe.

— DALSZA DENACJONALIZACJA DROBNEJ WŁASNOŚCI PRYWATNEJ. W myśl zarządzenia władz o denacjonalizacji drobnej własności prywatnej, dotychczas zwróconym byłym właścicielom 49 przedsiębiorstw.

Dotyczy to przeważnie tartaków, zakładów betoniarackich, garbarń i innych.

W najbliższym czasie przewiduje się denacjonalizację dalszych 100 przedsiębiorstw, z czego pewna liczba denacjonalizowanych zakładów przypadnie także na Wilno i okręg wileński.

— UWAGI NIEDBAŁYCH KIEROWNIKÓW URZĘDÓW I PRZEDSIĘBIORSTW. W związku z namieszczeniem w numerze wczorajszym odezwy Wydziału Aprowizacyjno-Gospodarczego jeszcze raz prosimy: jesteśmy wzywając kierowników kłuku przedsiębiorstw i urzędów, którzy dotychczas nie wyliczyli się w odpowiednich punktach aprowizacyjnych z kartek żywnościowych na m-c sierpień, aby uczynili to natychmiast, gdyż w przeciwnym razie reprezentowane przez nich instytucje pozbawione będą na przyszłość prawa zaopatrywania pracowników w kartki na miejscu pracy.

— CUKIER DLA DOSTAWCÓW JAGÓD. Z „Sodyby” dowiadujemy się, że wszyscy, którzy dostawali do punktów skupu jagody, otrzymają premię w postaci prawa do zakupu cukru. Za każde 15 kg. dostarczonych jagód wydawane jest zezwolenie na kupno 1 kg. cukru.

— SKÓRA NA NAPRAWĘ UPRZEŻY. Rolnicy mogą nabywać znaczne ilości skóry, koniecznej do naprawy upręży za okazaniem odpowiednich zaświadczeń wystawionych przez agronoma powiatowego.

— MASŁO ZAMIAST MLEKA. Aby ułatwić obowiązkowe dostawy mleka rolnikom zamieszkałym w znacznej odległości od mleczarni, zezwolono obecnie na dostarczanie zamiast mleka masła domowego na podstawie odpowiedniego zezwolenia wójtów. Dostarczane masło musi być świeże, niesfałszowane i zawierać najwyżej 20% wody. Przyjmowanie masła będzie odbywać się w specjalnych punktach, wykaz których będzie w każdej mleczarni.

— PASANIE NA CMENTARZACH. Zauważono, że wielu gospodarzy puszcza swe bydło i inne zwierzęta domowe na cmentarzach. W związku z tym zjawiskiem, które smutnie świadczy o naszej kulturze i może być uważane za pozostałość demoralizujących wpływów okupacji bolszewickiej odnośnie czynności zarządczych, aby wypasane na cmentarzach bydło i drób były konfiskowane, a ich właściciele podlegali do surowej odpowiedzialności.

